

Eläinten terveys ja hyvinvointi -yksikkö

Ohje ulkomaanliikenteessä olevien eläinkuljetusautojen desinfioinnista

Ohje ulkomaanliikenteessä olevien eläinten ja tavaroiden kuljetusajoneuvojen desinfioinnista

Ohjeeseen on koottu eläintautien leviämisen estämiseksi lainsäädännössä säädettyjä vaatimuksia eläinten ja tavaroiden kuljetusajoneuvojen puhdistukselle ja desinfioinnille silloin, kun kuljetusajoneuvot palaavat toisesta maasta takaisin Suomeen.

1 Johdanto

Tarkoituksena on estää eläintautien leviäminen muista maista Suomeen saapuvien eläinten ja tavaroiden maantiekuljetuksiin käytettävien kuljetusajoneuvojen välityksellä.

Desinfiointivaatimukset koskevat kuljetusajoneuvoa:

- 1) jolla tuodaan eläimiä tai tavaroita muista maista Suomeen; ja
- 2) joka palaa takaisin Suomeen sen jälkeen, kun sillä on viety eläimiä tai tavaroita Suomesta muihin maihin.

Desinfiointivaatimukset eivät kuitenkaan koske hevosten tai porojen kuljetukseen käytettävien ajoneuvojen desinfiointia silloin, kun suomalaisia hevosia tai poroja toiseen Euroopan unionin jäsenvaltioon kuljettanut ajoneuvo kuljettaa samoja hevosia tai poroja takaisin Suomeen.

Eläimellä tarkoitetaan eläviä nautoja, sikoja, lampaita, vuohia, hevosia, poroja, siipikarjaa ja siipikarjan munia.

Tavaralla tarkoitetaan tuotteita ja esineitä, kuten eläinten hoitoon tai ruokintaan käytettyjä tai muuten eläinten kanssa suorassa kosketuksessa olleita tuotteita ja esineitä, jotka voivat aiheuttaa sellaisten eläintautien leviämisen vaaraa, jolle edellä mainitut eläimet ovat herkkiä.

2 EU:n ulkopuolelta tulevat kuljetusajoneuvot

Kuljetuksesta vastaavan on huolehdittava, että kuljetusajoneuvo pestään ja desinfioidaan välittömästi kyseisessä maassa jokaisen eläin- tai tavaralastin purkamisen jälkeen.

Kolmansista maista tulevat kuljetusajoneuvot on *pestävä ja* desinfioitava uudelleen ennen seuraavaa lastausta. Jos kuljetusajoneuvoa on käytetty nautojen ja sikojen kuljettamiseen, on uudelleendesinfiointi tehtävä hyväksytyssä desinfiointipaikassa.

Kuljetuksesta vastaavan on pidettävä luetteloa suoritetuista desinfiointeista. Luetteloa on säilytettävä vähintään kolme vuotta desinfiointipäivästä lukien.

Luettelosta on käytävä ilmi

- 1) desinfiointipaikka
- 2) desinfiointin päivämäärä ja kellonaika
- 3) desinfiointiin käytetty aine (*kauppanimi ja vaikuttava aine*)
- 4) käyttöliuoksen vahvuus prosentteina
- 5) desinfiointiaineen vaikutusaika

Eläinten terveys ja hyvinvointi -yksikkö

Ohje ulkomaanliikenteessä olevien eläinkuljetusautojen desinfioinnista

- 6) ajoneuvon ja peräkärryn rekisterinumero
- 7) vakuutus siitä, että desinfiointi on suoritettu desinfiointiaineen käyttöohjeiden mukaisesti.

Myös muut eläinten kanssa tekemisiin joutuvat välineet kuten suojavaipat, tulisi desinfioida samalla. Desinfiointissa tulisi noudattaa Eläintautien torjuntayhdistys ETT ry:n desinfiointiohjeita.

2.1 Venäjältä tulevat eläinten ja rehun kuljetusajoneuvot, jotka ovat käyneet eläintiloilla

Eläinten ja rehun kuljetusajoneuvojen desinfiointille on asetettu lisävaatimuksia EU:n komission täytäntöönpanopäätöksessä 2013/426/EU. Lisätietoa päätöksestä ja desinfiointitodistuksen malli löytyy Eviran nettisivuilta osoitteesta

<http://www.evira.fi/portal/fi/elaimet/tuonti+ja+vienti/tuonti+eu+n+ulkopuolelta/tyhjen+e+u+n+ulkopuolelta+palaavien+elainkuljetusajoneuvojen+pesu+ja+desinfiointi/>

3 EU:n alueelta tulevat kuljetusajoneuvot

Kuljetuksesta vastaavan on huolehdittava, että kuljetusajoneuvo pestään ja desinfioidaan välittömästi kyseisessä maassa jokaisen eläin- tai tavaralastin purkamisen jälkeen. Jos kuljetusajoneuvoa on käytetty **nautojen** ja **sikojen** kuljettamiseen, on desinfiointi tehtävä hyväksytyssä desinfiointipaikassa.

Kuljetuksesta vastaavan on pidettävä luetteloa suoritetuista desinfiointeista. Luetteloa on säilytettävä vähintään kolme vuotta desinfiointipäivästä lukien.

Luettelosta on käytävä ilmi

- 1) desinfiointipaikka
- 2) desinfiointin päivämäärä ja kellonaika
- 3) desinfiointiin käytetty aine (*kauppanimi ja vaikuttava aine*)
- 4) käyttöliuoksen vahvuus prosentteina
- 5) desinfiointiaineen vaikutusaika
- 6) *ajoneuvon ja peräkärryn rekisterinumero*
- 7) *vakuutus siitä, että desinfiointi on suoritettu desinfiointiaineen käyttöohjeiden mukaisesti*

Ajoneuvoja, jotka ovat olleet vain Euroopan yhteisön alueella niiden pesun ja desinfiointin jälkeen, ei tarvitse desinfioida Suomessa uudelleen.

Myös muut eläinten kanssa tekemisiin joutuvat välineet, kuten suojavaipat, tulisi desinfioida samalla. Desinfiointissa tulisi noudattaa Eläintautien torjuntayhdistys ETT ry:n desinfiointiohjeita.

4 Desinfiointipaikan vaatimukset ja hyväksyminen

Nautojen ja **sikojen** kuljetukseen käytetty ajoneuvo on desinfioitava hyväksytyssä desinfiointipaikassa. Desinfiointipaikan hyväksyminen tapahtuu hakemuksesta joko desinfiointipaikan sijaintikunnan kunnaneläinlääkärille tai teurastamolla sijaitsevan desinfiointipaikan osalta teurastamon tarkastuseläinlääkärille. Hyväksyminen on voimassa kolme vuotta hyväksymispäivästä alkaen. Jos hyväksytyn desinfiointipaikan olosuhteissa tapahtuu sellainen muutos, että se ei enää täytä desinfiointipaikalle asetettuja edellytyksiä, peruuttaa toimivaltainen viranomaisen hyväksymisen.

Eläinten terveys ja hyvinvointi -yksikkö

Ohje ulkomaanliikenteessä olevien eläinkuljetusautojen desinfiointista

Desinfiointipaikan hyväksymisen edellytyksenä on

- 1) desinfiointitilojen sopivuus tarkoitukseen
- 2) paineistetun lämpimän veden saatavuus
- 3) asianmukainen pesu- ja huuhteluveden keräysjärjestelmä
- 4) tarpeelliset varastotilat kuivikkeille ja lannalle.

Desinfiointipaikan omistajan tai haltijan on välittömästi ilmoitettava toimivaltaiselle viranomaiselle desinfiointipaikan hyväksymisen edellytyksenä olleissa olosuhteissa tahtuneista muutoksista.

Jos desinfiointipaikasta puuttuu tarpeelliset varastotilat kuivikkeille ja lannalle, kunnaneläinlääkäri voi tarvittaessa hyväksyä desinfiointipaikan pelkästään kolmansista maista tulevien, nautojen ja sikojen kuljettamiseen käytettyjen eläinkuljetusajoneuvojen uudelleendesinfiointiin. Tällöin desinfiointipaikassa ei saa desinfioida muita eläinkuljetusajoneuvoja kuin niitä, jotka on jo kertaalleen muualla pesty ja desinfioitu.

Hyväksytyistä desinfektiopaikoista voi tiedustella Aluehallintovirastosta läänineläinlääkäriltä tai paikalliselta kunnaneläinlääkäriltä. Elintarviketurvallisuusvirasto Eviraan on toistaiseksi toimitettu hyväksymispäätös seuraavasta desinfektiopaikasta:

Tmi Kuljetusliike Markku Pajuvesi
Teollisuustie 6
54500 Taavetti
markku.pajuvesi@co.inet.fi
puh. 040 517 8675

5 Lainsäädäntö

- Eläintautilaki 55/1980
- Asetus eläintautien vastustamisesta eläinten kuljetuksessa 1363/1994
- Maa- ja metsätalousministeriön maantiekuljetuksiin käytettävien kuljetusajoneuvojen desinfiointi eläintautien leviämisen estämiseksi 13/EEO/2001
- Maa- ja metsätalousministeriön asetus eräiden Euroopan unioniin kuulumattomista valtioista tuotavien tavaroiden eläintautivaatimuksista 273/2004
- Maa- ja metsätalousministeriön asetus Euroopan unionin ulkopuolisista maista tuotavista eläimistä saatavista sivutuotteista, niistä johdetuista tuotteista sekä eläintautien leviämisen vaaraa aiheuttavista muista tuotteista 1122/2011
- Komission täytäntöönpanopäätös afrikkalaisen sikaruttoviruksen tietyistä kolmansista maista tai niiden osista, joissa taudin esiintyminen on vahvistettu, unioniin kulkeutumisen estämiseksi annettavista toimenpiteistä ja päätöksen 2011/78/EU kumoamisesta 2013/426/EU

Viranomaisen toiminnan tulee perustua laissa olevaan toimivaltaan ja viranomaistoinnassa tulee tarkoin noudattaa lakia. Viranomaisohjeet eivät ole oikeudelliselta luonteeltaan muita viranomaisia tai toimijoita sitovia. Viime kädessä lainsäädännön soveltamista koskevat kysymykset ratkaisee tuomioistuin.

Tässä ohjeessa on sekä suoria lainauksia lainsäädännöstä että tulkintoja lainsäädännön soveltamisesta. Ohjeessa esitetyt tulkinnat ovat Eviran näkemyksiä siitä, miten lainsäädäntöä tulisi soveltaa ja ne on merkitty *kursiivilla*.